

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANÀ

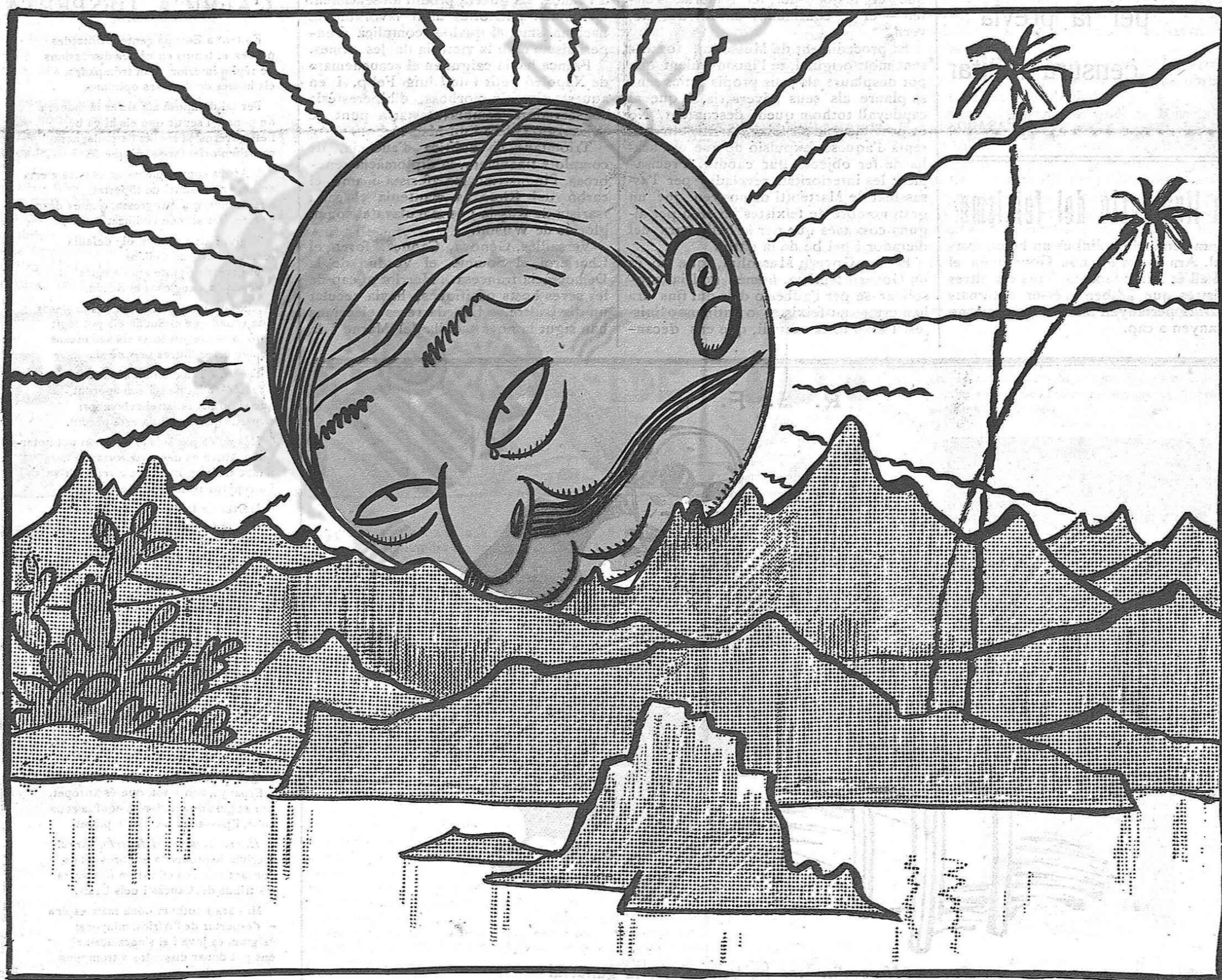
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

ASTRONOMIA POPULAR

Un sol que se'n va a la posta.

L'amnistia

Des de fa molt temps el poble espanyol, que no gaudeix pas de tantes llibertats com se figuren alguns—el senyor Benavente, per exemple,—suspirava per una amnistia. Sembla que el Directori, atenen les veus d'aquest poble trist i desgraciat, ha acordat concedir aquesta amnistia.

Alegrem-nos-en! Es clar que, per a concedir aquesta amnistia s'ha hagut abans de jutjar als generals Navarro i Berenguer, lo qual no ens sembla massa oportú. Però la nostra opinió en aquest assumpte no té importància. Lo que té importància és l'amnistia en sí. L'amnistia que és la salut, i la vida, i la seguretat del poble.

Avui tot s'ha de sacrificar a l'interès del poble: del poble que sofreix, que té fam de tot lo noble.

No hi ha res millor que fer arribar als de baix la clemència i la bondat, ja que així, amb aquest gest, es guanya l'amor, i es guanya la clemència, i es guanya a bondat dels de baix, dels humils, del poble. I avui això s'ha de tenir en compte, ja que el valor-poble, que semblava volguer-se arreconar des de la desfeta econòmica i moral de la gran guerra, és avui, més que mai, un valor primari i tot-poderós.

Aquest número
ha passat
per la prèvia
censura militar

PARADOX

La liquidació del feixisme

Verament, Mussolini és un home original. Ara ha fet un nou Govern en el qual ell és l'únic feixista. Tots els altres ministres que acaben d'ésser designats pel *Duce* pertanyen a altres partits o no pertanyen a cap.

Què vol dir això! Vol dir que l'assassinat de Matteotti, que ha estat la gota que ha fet sobreixir el vas, ha portat la liquidació del feixisme. D'aquesta liquidació resulta que l'única cosa del feixisme que encara pot aprofitar-se, és el seu capítol, l'honorable Mussolini.

A les oposicions italianes aquest sacrifici del partit pel bé de la nació, encara no els ha convençut prou. Volen, sens dubte, que Mussolini s'auto-sacrifiqui, és a dir, que és suïcidi. Per motius que deuen ésser molt poderosos, Mussolini no es vol sacrificar. Millor dit, es que el major sacrifici—moral, s'entén—el fa continuant davant del Govern.

El procediment de Mussolini, tot essent molt original, té l'inconvenient que pot desplaure als seus propis amics sense plaure als seus adversaris, i que al capdevall tothom quedi descontent. No és possible que els feixistes estiguin contents d'aquesta expulsió de que els acaba de fer objecte llur cabdill. Precisament les interioritats revelades per l'assassinat de Matteotti demostren que un gran nombre de feixistes ho eren per alguna cosa més que per la bella cara del dictador i pel bé de la pàtria.

El nou Govern Mussolini, que no és un Govern feixista, només podria consolidar-se per l'adhesió dels qui fins ara han estat antifeixistes o antimussolinistes. I això és tan difícil, que ens decan-

tem a creure que pràcticament és impossible.

Considerem més lògic el pensar que les repetides modificacions ministerials que hi hagut a Itàlia d'ençà de la tràgica mort de Matteotti, són gradacions per arribar a la substitució completa del feixisme en el Govern. Ara només hi queda Mussolini. I un Mussolini que pren en certa manera, una significació antifeixista.

La fi d'aquest període de transició ha d'ésser naturalment l'eliminació total del feixisme per la caiguda del seu capítol. Pel bé de la democràcia i d'Itàlia—a la qual estimen a despit de tot— voldríem que la fase final es realitzés per camins de pau, sense sotregades morals ni violències materials. Itàlia és una nació jova, i aquestes proves doloroses pot trobar una valuosa experiència històrica.

FULMEN

Joffre - Herriot

La inopinada victòria de les esquerres franceses, ha semblat a molts cosa de meravella. «Ve't aquí a França ressuscitada». «França s'ha salvat per un miracle»—cridaven arreu les veus de les Democràcies mentre el conservadurisme malestruc emmudia estupefacte.

En efecte, les darreres eleccions franceses han estat una veritable resurrecció de l'esperit democràtic. França ha guanyat una nova batalla del Marne.

Còm ha estat això?...

D'enc de l'assassinat del gran Jaurés, que l'esperit democràtic perdía terreny a França. La guerra produí un sentiment d'exaltació patriòtica molt favorable al nacionalisme, el qual es complicà d'imperialisme amb la victòria de les armes.

França havia caigut en el «cauchemar» de Napoleó petit i de Lluís Felip, i en aquesta situació morbosa, d'hiperestèsia conservadora, semblava estar a punt de néixer un Thiers i un Mac-Mahon.

Triomfava la política d'audàcia, de complots financers, la diplomàcia tenebrosa, l'industrialisme aferista i amb el carbó del Rhur es mantenia el caliu tsarista de Rússia i es maculava el somni gloriós de Wilson.

Versailles, Gènova, Cannes, foren el Charleroi, el Somme, el Verdún de la Democràcia francesa... Herriot al cap de les seves hosts pacífiques, havia reulat un dia i altre... Les darreres eleccions han sigut la nova batalla del Marne i la

bandera tricolor torna a ésser el símbol de totes les ànsies alliberadores.

**

L'any 14 eren molts els qui creien que França estava pervertida i degenerada... Aquest erro groller costà car a l'Alemanya i una grossa decepció als pobres germanòfils...

França, la decrepita, arrenjarà al Marne els soldats més heroics dels temps moderns i dreçà contra la invasió bàrbara la seva vella consciència austera, sublimada per les dolors i els ensomnis.

La guerra, la va guanyar la Democràcia, perquè amb democràcia està passada l'ànima francesa, que és avui la que més s'assembla a la de l'antiga Grècia....

Perquè França no és el cabaret, sinó l'Institut i la Sorbona i els milers de societats sàvies, filantròpiques i morals que és on més tortament hi batega el seu alt esperit renovador i benèfic.

Aquests nuclis culturals, aquests fogars d'elevació moral, intel·lectual i cívica, que a França en nombre quantiosíssim són com cèl·lules vives, com centres nerviosos del seu organisme nacional, són el qui li dona aqueixa sensibilitat tan extraordinària que fa que les seves accions col·lectives semblen plenes de reflexió i d'objectivitat... I això fa també que sobreposant-se a totes les crisis, trobi sempre la seva unitat i el camí dels seus destins que coincideixen d'una manera rara amb els destins de tots els altres pobles...

GLICINI

L'AFRICA DESPERTA

En tant a Europa gents civilitzades perden el temps en nècies discussions, de règim interior, i fan trompades, els homes de diverses opinions.

Per tal d'imposar als altres la manera de pensar i sentir que els hi va bé, i els governs, ja sortits de pollaguera, no saben orientar-se, ni que fe.

L'Àfrica contemplem que es posa alerta enduda d'un anhel de llibertat, que avança, que progressa, que es desperta i vol entrar al món civilitzat.

Zaglul Parxa que un dia defallia exilat a la illa de Ceilà, avui governa Egipte amb alegria i reclama als anglesos el Sudán.

Això despla, és clar, an els anglesos, que veuen que el Sudán els pot fugir; però ja es creuen forts els sudanesos i volen ésser lliures perquè sí.

També a Tripolitània hi ha desori i En Mussolini pensa esmaperdut, que si no pot tallar el rebombori el partit que acabidilla està perdut.

Més no és pas sols al Nord on pot notar-se que l'Àfrica es desperta fortament; també pel Sur, comença a remenar-se i a repartir trompades de valent.

Herois de Ladismit i de Pretòria els boers coneguts i respectats, volen reanudar la seva història amb tots els elements adequats.

No tenen ara com abans tenien braus tiradors, ni rifles ni canons, més com abans en el combat vencien, ara triomfen a les eleccions.

I al general Hestrag, un vell patrici d'aquells boers, quin nom es féu etern, veiem avui, en remarcable inici, que és escollit per a formar govern.

Que l'Àfrica desperta, és cosa certa, i de seguir l'empenta colossal, quan ella es trobi ja del tot desperta, qui li treurà les ganes de fer mal?

Qui la podrà privar de vení a Europa a Espanya, sobre tot, que és apropet, per el gust de menjar-se aquí la sopa boba, i passar-hi els dies a pleret?

Hurra, cosacos del desert, hurra! escrivia Espronceda en jorns fatals, pensant que ens clavarien una surra les tribus del Caucàs i dels Urals.

Més ara a tothom dona mala espina el despertar de l'Àfrica, minyons: és gran, és jove i si s'enclabrina ens pot donar disgustos a trompons.

FIOX

R. S. F.

—Aquest Mussolini ens ha ben aixafat la guitarra!

Intercalado al n. 27. 1932. sup. los. n. 3

La processó de la barriada

—Compreu paperets! Ginesta, joves, ginesta!
 —A quant la venen?
 —Una mesura deu cèntims.
 —Fugiu; anem a la muntanya i la tenim de franc.
 —Doncs tireu palets de riera, caps de pal...
 —On va aquesta dona!...
 —Mira la senyora del *curro*, com presumeix perquè al seu home l'han fet *caquero* del *Fomento Vilandense*.
 —Aí, pobre! Si és un local que ni les rates s'hi associen pels quatre gats que hi han...
 —Que mona! Es la nena del pastisser amb el vestit de la comunió.
 —Oh!... Mira allà, el fill del comunista vestit de Sant Antoni; llàstima que no hi vagi el porc de son pare, que té unes idees més destructores que el foc del *Vulcano*.
 —Sap si surten els gegants?
 —Quins?
 —Vés... Els de Cà la Ciutat...
 —Com que per Vilamolla n'hi han tants que el fan!...
 —Sap si hi han caps grossos?...
 —Uii!... Tota la *gente bien* i els consellers de les entitats *demócratas* sense democràcia no hi faran falta... per a veure'ls.
 —Ah!... Es que jo sóc secretari.
 —Vostè?... Si no sap posar atxes.
 —Per això vinc a la processó, per aprendre'n.
 —Senyora Marieta: Ja sap que els músics que toquen darrera al Sagrament a la nit toquen al *Centro* la *matxitxa*, la *farruca* i allò del *morrongo*?...
 —Quins poca-vergonyes!
 —Els del *Centro*?
 —No, els músics... No n'hi ha un pam de net.
 —Les trampes! Les trampes!...
 —Qui són?
 —Prínceps vinguts a menos... I fan patxoca amb aquests vestits de sota de copa...
 —Noi... que va tivat el Quimet.
 —Es que ahir va demanar relacions a la filla del *tenedor* de llibres de casa els Esciaoles.
 —Es veu que busquen panís...
 —Mirate'l. Es el capità Manaia... No el coneix, senyora Munda? S'ha casat

amb la noia de cà'l Pelaesqueses... I quina família! Tots han anat darrera les pessetes... I han sortit amb la seva!...
 —Sent! Aquesta és la banda del *Centro*... Desafinen una mica... però vaja... Com que tots hem donat per a la banda poques peles... encara gràcies...
 —Dels Animals i les Plantes, el meu cosí Lleó Manso n'és vocal; per passar les hores només parlen de cols o de caca.
 —Són les nenes del Col·legi...
 —Veu aquell senyor tan alt que mou el cap i sembla que de tot digui que sí?
 —Sí.
 —No.
 —Sí... li dic que sí.
 —Vull dir-li, no li sembla que és massa gran per a fer el llonsa anant aguantant el ciri apagat?
 —Cuidi's de vostè...
 —Mira En Bertold!... Com se coneix que li costen poc de suar, a costelles dels massa honrats!... Jo també aniria *galindaino* amb les pessetes estafades als modestos i reservats!... Es un peix que sembla no trenqui cap plat ni cap olla... però... deixi'l córrer... amb auto...
 —Una altra banda.
 —D'on és aquesta?
 —Dels Serrallongas.
 —Que bandolers! Tocar un *schotis* a la processó.
 —Es que el Mestre es diu Pasqual Bailó i Pirueta.
 —Qui deuen ésser aquests que no donen ni un caramel?
 —Els de la societat dels «Aixuts»; quan no hi ha per funcions ni per balls, tampoc estan per dolços; fan cara de mitja-misèria...
 —Tu, mira si el coneixes.
 —Ja ho crec, és el que hem retallat més del poble.
 —Cap on va tant ràpid?
 —Com que li corre la processó per dintre i coneix tant lo que és Vilamolla, diu que ell sols està per festes amb les dones... i lluny, ben lluny dels poblets ridículs, desagraïts i fanfarries.
 —Aquest és el qui entén millor això de les processons.
 EMILI GRAELLS CASTELLS

L'Unamuno a Fuerteventura

L'il·lustre ex-rector de la Universitat de Salamanca, senyor Unamuno, del qual havia corregut insistentment la notícia de la seva assistència a la reunió de polítics espanyols a París, ha escrit una carta al senyor director de *La Publicitat* i que ve datada a Puerto Cabras de Fuerteventura el 21 de juny.
 No sabem què diu aquesta carta, però —enc que no la coneguem— podem assegurar que és molt interessant i ho podem assegurar per diverses raons: Primera, per ésser de l'eminent exilat, el més il·lustre intel·lectual espanyol; segona, per venir de Fuerteventura—nom que per si sol ja es porta l'oli—i tercera perquè *La Publicitat*, malgrat tots els seus vehements desitjos de fer-nos-la conèixer, ni tan sols ha volgut intentar-ho per a no perdre temps, que, segons els anglesos és or i segons els francesos l'or ho fa tot.
 Ah! i l'Unamuno que confessa que està de molt bon humor, ho demostra car ha inclòs en la mateixa carta dues dotzenes d'ocells de paper de fumar, treball en el qual que es distingeixen ell i En Cambó.
 Què voldrà dir l'Unamuno amb dues dotzenes d'ocells que no volen? Pobres ocells! Quina llàstima que siguin de paper, i encara de fumar!
 Nosaltres desitgem *fuerte ventura* a l'Unamuno perquè pugui tornar ben aviadet de Fuerteventura.

PIERA

Es molt interessant el cas d'infàmia succeït fa poc a Piera. Evidència la mala fe de la turba clerical, que quan desborda no té aturador. Heu's aquí el cas:
 La comarca de Piera ha sofert una sequia verament estereotipada. La gent humil del camp no en té prou amb els danys soferts pels elements naturals adversos sinó que ha de sofrir la inhumana juguina d'una gent tan negra d'ànima com de vestit, i heu's aquí que es comencaren les pregàries, demanant la pluja benfactors, i es procedí,

com de costum en semblants circumstàncies, a treure el Sant Crist parroquial perquè fés el miracle. (Jo sé d'un poble que no el treuen mai que no ploqui. Es cert!... El treuen de la seva ermita i el baixen a la parròquia, i no el tornen a l'ermita que no hagi plogut, encara que passin setmanes i setmanes, i tindrien la barra de tenir-li encara que s'hi hagués de corcar). Resulta, doncs, que a Piera hi ha un jove de bon cor i amant de la veritat que féu aquella brometa usual del Sant Crist i la pluja que els babaus esperen. I mai dirieu quina se n'han empescat les beates, els clergues i els rosegasants de Piera? Doncs han fet córrer que el Crist havia castigat al jove fent-lo cec i que tot seguit el jove haviauplicat clemència, i el Crist havia fet el nou miracle de retornar-li la vista. Això ha estat el plat del dia de Piera, servit a tots moments i amb salses de tota mena, sobretot salsa negra. Nosaltres sabem positivament que, a no ésser que aquest miracle es féu a la nit quan aquest jove dorm i no se'n dongués compte, a aquest jove no li ha succeït res. Es a dir, res sí: li ha succeït que li han fet el miracle aquesta gent que van a picar-se el pit per a entrenar-se a ferir dignitats i honres més sanes que les seves.
 Si aquest jove ens vol creure que faci fer un ex-voto i el regali al senyor rector, i si vol pot posar-hi una inscripció que digui més o menys així:
 «Record de dues gotes d'aigua que em van caure als ulls a causa de la gran pluja que ens concedí el Sant Crist de Piera».
 I en quant a la pluja, els pierencs que no s'hi amoinin massa. Duen que quan Déu vol de tot vent plou, i aquest any és de llamps, no pas de pluja.
 EL NOI DE PIERA

Gales barcelonines

Si Barcelona anés completament vestida com les ciutats modernes, què maca seria!... Ademés podria presentar-se als salons que freqüenten les esmentades urbs.
 I per això no se li hauria de fer vestit nou, no; amb un petit adob al que porta, la cosa estaria arreglada.
 Senyor *modist*: per què no li escursa la faldilla? Per què no li treu el ròssec? El ròssec ja no és moda; i molt menys el que li fan portar, pobreta! puix com vostè sap està fet de pellingalls, clava-gueres pudentes, carrerons bruts, acerres intransitables, rambles bonyegudes, es-combraries, trenyines, sots, bassals, llot, engrut, gats, gossos, rates i rates..., rius i companyia..., etcètera, etc.
 M. G. MIR

REGATES A BRIGHTON

Crec que tots estarem conformes en que s'ha de fer de la vida una cosa bella, fàcil, elegant, amable. L'eforç de tot individu de temperament i esperit normals ha de tendir an això, an aquest embelliment de la vida que aquí es preconitza, ja que és lletja i antipàtica i miserable de sí.
 Oblidem-nos doncs avui dels tristíssims problemes obrers, de la llastimosa qüestió del Marroc

Les regates de Brighton.

i d'altres llastimoses qüestions i recordem-nos de que hi han regates a Brighton, Brighton és una platja de moda a la vora de Londres, reunió en aquesta època, i en altres, de l'aristocràcia més selecta.
 Quan abandoneu el *pullmann* a l'estació de Brighton, us trobeu davant d'un llarg, llarguíssim

carrer, costatut i molt net: una netedat que, si sou espanyols, us omplirà d'estranyesa i fins d'indignació. Perquè un carrer ha d'ésser tant net? No és un insult per als forasters aquesta netedat i una provocació? Les tendes d'aquest carrer gairebé totes es dediquen al mateix comerç: postals, pots de tabac, *Maryland*, *Newy Cut*, pipes.
 Aquest carrer desemboca a una platja o ribera on totes les cases són palaus i grans hotels, elegantíssims, confortabilíssims. Davant la bella planura de l'aigua hi han innombrables cadires de vimet que ocupen aquestes noies angleses de cabells color de mel i cara de salsitxa crua, aquests senyors d'ulls clars i rostres encesos. La platja està plena de gent: gent que passeja, que crida, que riu, que beu. De tant en tant, algun grup de senyors i senyores velles i no massa netes, dirigits per un pastor, entona, a tot pulmó, els sagrats salms bíblics.
 Una mena de pont amplíssim i molt llarg però que es trenca en balcó en mig de l'aigua, avença mar endins. En aquest pont hi han unes taules, unes cadires, una concurrència elegantíssima, uns cambres correctes, unes bandes de música. Aquesta concurrència pren tè, gelats de fruites, *cocktails* complicadíssims. Observem que aquesta concurrència, composta gairebé totalment d'anglesos, no beu *whisky*. Es beu més *whisky* al continent que no a la illa.

Aquesta concurrència escolta discretament la música, i, de tant en tant, s'entusiasma i crida un *hurrah* formidable en honor dels tripulants d'un canot dels que omplen la bella planura d'aigua.
 Al cap-al-tard, si sou un home de negocis, entreu novament al *pullmann* i retorneu a Londres. Si sou un artista o un milionari, us quedeu en un d'aquests hotels elegantíssims i confortables de Brighton.

L'EVEREST

Fa calor, veritat? No es pot negar pas que fa calor. Ni es pot negar que la calor aquesta aprèta tant com el Directori, mal ens està el dir-ho.
 Veieu aquesta fotografia? Aquesta, la d'una muntanya que sembla de pessebre, plena de neu, d'una neu tan blanca com la nata? Que fresc s'hi deu estar en aquesta muntanya! I quina enveja ens fa pensar que s'hi deu estar tan fresc i que aquí, en aquesta pobra Barcelona, nosaltres ens torrem lo mateix que castanyes! No els hi sembla que això és una injustícia? Es clar que si ens hi feien estar tot l'any, nosaltres ens hi avorriríem, perquè no tenim vocació de figura de pessebre, però vaja, una temporadeta—aquesta de l'estiu—ja li passariem.
 Aquesta muntanya és l'Everest, en les regions misterioses del Tibet. Misterioses hem dit? Di-

guem també inexplorades, ja que són raríssim els estrangers que hi han pujat, que s'han atrevit a pujar-hi. Ara s'han atrevit uns anglesos. Aquests anglesos són els reis!

El mont Eoerest.

Són capaços de colonitzar la muntanya aquesta i endur-se'n la neu a Londres per a fer-ne *mantecados*!

El governador del Tibet.

Coses del dia

—Sembla que En Mussolini la balla!

REPICS

Llegim a *El Sol* amb grosses titulars:
«El general Berenguer condemnat»
I desseguida, amb titulars més petites:
«Se prepara una amnistia.»

Diuen de Burgos que al poble de Villarcayo, un capellà, que és l'econom de dit poble, ha engegat varis trets de revòlver contra una noia joveneta, ferint-la greument.

Quina manera de seguir les doctrines de Crist, aquest capellà!

D'això a veure un Sant Crist amb un parell de pistoles no hi ha més que un pas.

A Bilbao volen col·locar la primera pedra a un monument al Sagrat Cor de Jesús, i els senyors de la comissió tenen les grans batusses per tal de veure qui parlarà en nom de Bilbao i qui en nom de l'Església. Demés, s'ha demanat a l'Ajuntament el concurs de la Banda Municipal, i l'alcal-

de, perquè la sollicitud no anava dirigida a ell, no vol cedir-la.

Aquesta harmonia perfecta no diu pas molt en favor del Sagrat Cor.

«Yo reinaré».

Sí, però ja serà tard.

La Vall d'Arán està d'enhorabona.

Ara ja no podem dir als tontos allò de que sembla que baixin de la Vall d'Arán.

A França, bressol de la Democràcia, s'estan fent nombrosos actes antifeixistes.

A Espanya també. També podem esperar sentats, volem dir.

El rei es disposa a recórrer les altes comarques pirinenques de Catalunya fins a les fites de la frontera francesa.

A veure si al retornar-ne, an En Sala o el comte de Figols, se li despenja amb un discurs que comenci dient:

—Señor, puesto que venis del valle de Arán...

Mussolini s'ha quedat al Ministeri italià com a únic representant del feixisme.

Com canvien els temps! Sembla ahir que deia allò de «mano jo perquè crec que dec manar».

Ara amb prou feines si mana perquè el deixen.

En Joan Barco, anomenat governador de Terol, ha dimitit la vice-presidència de l'«Associació de la Premsa Diària de Barcelona».

No sé perquè em sembla que En Barco s'ha deixat embarcar.

Molt serà que no sia víctima d'algun altre cop de mar

Llegim el rètol d'un article pedagògic: *Derechos de los niños*.

Fins la quitxalla vol tindre drets aquí on els grans amb prou feines si ens en queden?

Ens sembla que aquests drets poden ben bé esperar-los sentats.

Barcelona és l'eterna ciutat dels problemes. No hem dit ja que aquí per a menar-la es necessita del concurs del més expert dels matemàtics?

Ara tenim el problema de la manca d'aigua. No hi ha aigua. Les fonts ciutadanes degoten ridículs rejolins.

N'hi manca tanta d'aigua a Barcelona que no se'n troba ni al vi.

La barriada de Pekín ha celebrat la seva festa major.

Ocasió millor que aquesta no la tenim per a anar a Pekín, ja que tard o d'hora hem d'anar-hi.

S'han fet públics els nous pressupostos de l'Estat.

Ens abstenim de fer-ne cap mena de comentari, per altres motius perquè prou feina tenim amb els nostres modestos pressupostos familiars.

S'ha produït a Rússia una onada de calor. Després de la famosa «hoguera bolcheviqui» no hi ha pas res d'estrany.

Els estiujants comencen a sortir. A Barcelona aviat s'hi estarà ample. Hi ha tanta gent a la torra!

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8